

Konferencja Sztuczna Inteligencja i nowoczesne technologie w badaniach społecznych

Małe, średnie i duże modele sztucznej inteligencji w praktyce badawczej

dr hab. Artur Pokropek, prof. IFiS PAN

W ostatnich latach modele sztucznej inteligencji, a szczególnie modele językowe, znacząco wpłynęły na metody prowadzenia badań społecznych, oferując szeroki wachlarz możliwości analitycznych i aplikacyjnych. W moim wystąpieniu omówię podstawy modelowania AI, ze szczególnym uwzględnieniem modeli analizujących dane sekwencyjne. Wskażę, jak można je skutecznie wykorzystywać w badaniach społecznych, koncentrując się na trzech kluczowych zastosowaniach.

Pierwszym z nich jest analiza zachowania respondentów podczas badań. Modele AI pozwalają na precyzyjne zrozumienie i kategoryzację odpowiedzi uczestników badań, co ułatwia interpretację wyników. Drugim zastosowaniem jest analiza sentymentu. Dzięki zaawansowanym modelom językowym możliwe jest automatyczne rozpoznawanie emocji i nastrojów wyrażanych w tekstach, co jest niezwykle cenne w badaniach opinii publicznej, marketingu oraz socjologii. Trzecim przykładem wykorzystania modeli AI jest ich rola w tworzeniu narzędzi pomiarowych. Modele te mogą wspierać proces tworzenia pytań ankietowych, testów oraz innych instrumentów badawczych, zapewniając ich większą spójność i trafność, a przede wszystkim obniżając koszty.

Podczas prezentacji przedstawię konkretne przypadki zastosowań oraz omówię korzyści i wyzwania związane z wykorzystaniem modeli AI w praktyce badawczej. Moim celem jest pokazanie, jak te zaawansowane narzędzia mogą wzbogacić warsztat badacza i przyczynić się do bardziej rzetelnych i wszechstronnych analiz społecznych.

Bio:

Dr hab. Artur Pokropek, Prof. IFiS PAN jest kierownikiem Zakładu Obliczeniowych Nauk Społecznych w Instytucie Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk oraz członkiem Zespołu Studiów Międzynarodowych w Instytucie Badań Edukacyjnych (IBE) w Warszawie. Jego profil łączy doświadczenie w badaniach społecznych z zaawansowaną wiedzą w dziedzinie sztucznej

inteligencji i metodologii badań. Główne obszary jego badań to statystyka, psychometria oraz uczenie maszynowe, ze szczególnym uwzględnieniem zastosowań AI w naukach społecznych.

Zaplanował, zaprojektował i przeprowadził wiele projektów badawczych związanych z implementacją sztucznej inteligencji w analizie danych społecznych. Opublikował ponad 100 prac naukowych i kierował kilkudziesięcioma projektami badawczymi, skupiając się na rozwijaniu metodologii badań oraz wykorzystaniu nowoczesnych narzędzi analitycznych.

Doświadczenie zdobywał jako visiting scholar w Educational Testing Service (Princeton, USA) w latach 2013–2014, gdzie zajmował się metodologią badań i psychometrią, oraz jako associate researcher w European Commission Joint Research Centre (Ispra, Włochy) w latach 2016–2018. W 2021 roku współpracował z badaczami z Social Research Institute, University College London, jako affiliate academic, kontynuując badania nad metodologią badań społecznych. W 2024 roku odbywał wizytę naukową w Center of Advanced Study w Oslo, gdzie badał wskaźniki behawioralne respondentów odpowiadających na testy kognitywne.